

Luật phổ biến, giáo dục pháp luật (2012):

http://vanban.chinhphu.vn/portal/page/portal/chinhphu/hethongvanban?class_id=1&_page=1&mode=detail&document_id=163007

BÀI SỐ 1: NHÂN QUYỀN
& QUYỀN CÔNG DÂN
trong
HIẾN PHÁP VIỆT NAM
2013

Dàn bài

1. Hiến pháp là gì?
2. Sự hình thành Hiến pháp 2013.
3. Vai trò của Hiến pháp trong hệ thống pháp luật.
4. Tu chính Hiến pháp.
5. Vi hiến.
6. Nhân quyền trong Hiến pháp 2013.
7. Quyền công dân trong Hiến pháp 2013.
8. Bài thực hành.

1.1

Hiến pháp 2013

Hiến pháp là một đạo luật chủ đạo trong hệ thống pháp luật Việt Nam bao gồm tổng thể các quy phạm pháp luật được Nhà nước ban hành, điều chỉnh các mối quan hệ xã hội phát sinh trong quá trình tổ chức và thực hiện quyền lực Nhà nước (những mối quan hệ xã hội có liên quan đến việc xác định chế độ chính trị, chế độ kinh tế, chính sách quốc phòng, an ninh, chính sách ngoại giao, quyền và nghĩa vụ cơ bản của công dân và những nguyên tắc tổ chức hoạt động của bộ máy Nhà nước).

1.2

Hiến pháp 2013

Bản Hiến pháp là một văn kiện pháp lý thành văn ở thang bậc giá trị pháp lý cao nhất, mà căn cứ vào đó tất cả các văn kiện lập pháp và lập quy khác chỉ trở nên có giá trị nếu “hợp hiến”. Như vậy, trong hệ thống luật quốc nội, Hiến pháp là luật nền tảng của mọi luật khác.

2.

Vai trò của Hiến pháp trong hệ thống pháp luật.

- Đạo luật gốc/căn bản.
- Các đạo luật khác phải tham chiếu Hiến pháp để soạn thảo.
- Không ai được hành động, lời nói trái với Hiến pháp.
- Nội dung của luật hay văn bản dưới luật không được trái với Hiến pháp.

3.

Sự hình thành Hiến pháp 2013 của nước CHXHCN Việt Nam.

- Hiến pháp 2013 do quốc hội soạn thảo, lấy ý kiến trong dân, hoàn tất bản dự thảo.
- Quốc hội thông qua: **28-11-2013**.
- Ngày chủ tịch nước ban hành: **08-12-2013**.
- Ngày Hiến pháp có hiệu lực: **01-01-2014**.
- Xin xem Hiến pháp 2013 tại đây:
http://vbpl.vn/Tw/_layouts/WordViewer.aspx?id=/TW/Lists/vbpq/Attachments/32801/Hien%20phap%20nam%202013.doc

4.

Tu chính Hiến pháp

- Tu chính là sửa đổi. Tu chính Hiến pháp là sửa đổi Hiến pháp.
- Việt Nam sau năm 1975, Quốc hội nước CHXHCN Việt Nam ban hành Hiến pháp 1980, Hiến pháp 1992 và Hiến pháp 2013.
- Hiến pháp 2013 có 120 điều khoản nằm trong 11 chương.

5.

Vì hiến

- Quan chức (không phải là công dân) có hành động hay ban hành văn bản đi ngược lại với các điều khoản trong Hiến pháp.
 - Thông tư 01/2016 (bộ Công an) về trưng dụng tài sản của công dân

6.

Nhân quyền trong Hiến pháp 2013

6.1.

Nhân quyền trong các điều 19 - điều 25

Điều 19: Quyền được sống

- Không ai được quyền tước đoạt mạng sống của người khác.
- Bản án tử hình không có cơ hội sửa sai.

6.2.

Nhân quyền trong các điều 19 - điều 25

**Điều 20, khoản 1: Bất khả
xâm phạm về thân thể.**

- **Cấm đánh đập, hành hung.**

6.3.

Nhân quyền trong các điều 19 - điều 25

Điều 20, khoản 2: Không ai có thể bị bắt nếu không có lệnh của tòa án hoặc viện kiểm sát.

- **Cấm bắt, giữ, giam người một cách tùy tiện, độc đoán.**

6.4.

Nhân quyền trong các điều 19 - điều 25

Điều 21: bất khả xâm phạm về đời sống riêng tư.

- Thư tín – nhà trọ - nhà riêng – điện thoại – máy tính ...

6.5

Nhân quyền trong các điều 19 - điều 25

Điều 22: Bất khả xâm phạm về chỗ ở.

■ *Cấm vào nhà, xét nhà vô cớ*

6.6.

Nhân quyền trong các điều 19 - điều 25

Điều 23: Quyền tự do đi lại

- **Cấm xuất nhập cảnh,
cấm tạm trú.**

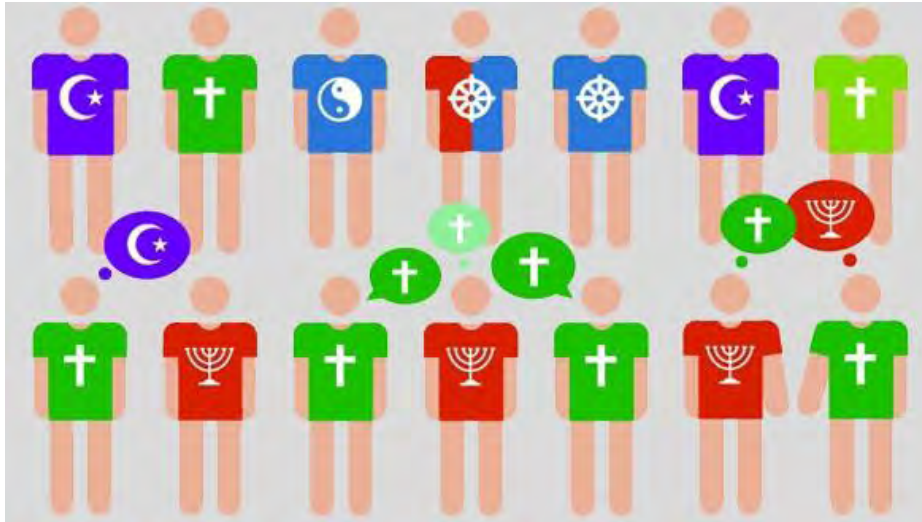

6.7.

Nhân quyền trong các điều 19 - điều 25

Điều 24: quyền tự do tôn giáo –
tín ngưỡng.

- Vi phạm quyền tự do tôn giáo hay Niềm tin.

6.8.

Nhân quyền trong các điều 19 - điều 25

Điều 25: Quyền tự do ngôn luận, tự do báo chí, tiếp cận thông tin, hội họp, lập hội, biểu tình.

7.

Quyền Công dân trong Hiến pháp 2013

7.1

Quyền Công dân trong các điều 26 - điều 43

- Bình đẳng giới (điều 26).
- Độ tuổi đủ quyền công dân về bầu cử - ứng cử (điều 27).
- Quản lý nhà nước (điều 28).
- Quyền trưng cầu dân ý (điều 29).
- Quyền tố cáo, quyền khiếu nại (điều 30).
- Quyền khi bị bắt (điều 31).
- Quyền sở hữu tài sản (điều 32).
- Quyền kinh doanh (điều 33).
- Quyền đảm bảo an sinh xã hội (điều 34).

7.2

Quyền Công dân trong các điều 26 - điều 43

- Quyền được làm việc được trả công tương xứng (điều 35).
- Quyền có hôn nhân (điều 36).
- Quyền chăm sóc đặc biệt đối với trẻ em (điều 37).
- Quyền được chăm sóc và bảo vệ sức khỏe (điều 38).
- Quyền được học tập (điều 39).
- Quyền được nghiên cứu khoa học (điều 40).
- Quyền hưởng thụ (điều 41).
- Quyền được xác định dân tộc (điều 42).
- Quyền được sống trong môi trường trong lành (điều 43).

7-3

Quyền và Nghĩa vụ công dân

7.4

Tất cả mọi người phải sống và làm việc theo Hiến pháp và Pháp luật

Nguyên tắc tuân thủ pháp luật: **Người dân được quyền làm những gì pháp luật không cấm. Viên chức nhà nước chỉ được làm những điều mà pháp luật cho phép.**

8.1

Bài thực hành số 1

Nhân phẩm
được xem là
quyền con
người không

8.2

Bài thực hành số 2

Dưới 18 tuổi
(chưa đủ tuổi
thực hiện
một số quyền
công dân) thì
có thể thực
hiện quyền
con người
hay không?

8.3

Bài thực hành số 3

Nhân
phẩm có
mất đi khi
con người
qua đời?

